

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА, ВАНКУВЕР

СВЕТИ САВА
SAINT SAVA

SERBIAN ORTHODOX CHURCH, VANCOUVER

Васкршњи

Година 2020

број 46

ПАСИХ

ХРИСТОС ВАСКРЕСЕ
CHRIST IS RISEN

САДРЖАЈ ВАСКРШЕЊЕГ БРОЈА

Поздравно слово
о. Вук Милишић 3

Васкршња посланица
Патријарх и епископи СПЦ 7

Реч утехе поводом
пандемије
Архимандрит Захарија 15

Из наше црквено
школске општине
о. Марко Радмановић 22

ENGLISH SECTION

Paschal Epistle
Patriarch and bishops of SOC 38

Word of consolation
for the pandemic
Archimandrite Zacharias 46

Ове године наш највећи празник дочекујемо у не мало другачијим околностима, околностима у којима нам је подсећање да је Христос васкрсао и поразио смрт можда потребније него икада. Читав свијет је задесила пандемија корона вируса и само Бог зна зашто је допустио ово искушење. Ми умјесто да испитујемо разлоге, ову ситуацију треба да претворимо у школу у којој ћемо научити или обновити неке лекције које тешко да бисмо научили без искушења. Ванредна ситуација попут ове нам открива, манифестује реалну слику стања у коме се налазимо. Та слика је нејасна у уобичајеним околностима јер је у природи сваког болесног стања да открива оно што је сакривено негдје унутра, у организму.

С благословом Његовог Преосвештенства
Епископа Канадског господина др. Митрофана
(ISSN 1708-0584) Гласник излази од 1970.
Уредници: јереј Вук Милишић, јереј Марко Радмановић
Уредница дечије секције: Драгана Лекић
Графички и технички уредник: Ален Пуача
Илустровани орнаменти: orthodoxartsjournal.org
Glasnik, 505 East63rd Avenue, Vancouver, BC V5X 2K3 Canada
Телефон: 604-327-6572
Издаје и штампа: СПЦ Св. Саве у Ванкуверу

ПОЗДРАВНО СЛОВО

Протојереј Вук Милишић

Браћо и сестре,

Налазимо се у Страсној (страдалној) седмици. Ова седмица се тако назива зато што се у њој сјећамо страдања нашег Спаситеља Господа Исуса Христа. Овај период почиње празником Уласка Христовог у Јерусалим – Цвијети, који прослављамо у недјељу пред Васкрс. Христос на магарету силази са Маслинске Горе, са источне стране, праћен усклицима његових следбеника и окупљеног народа. Упркос народним очекивањима да ће их ослободити од окупатора (Римске империје) и успоставити земаљско царство, Његова порука је била о другачијем царству, Царству Божијем.

Са супротне (западне) стране, у исти град Јерусалим

улази поворка предвођена представником римске империје Понтијем Пилатом. Он долази као представник цара. За разлику од Христове поруке о Царству Божијем, Пилатова је објављивала царство земаљско, римску империју, њену моћ и славу. Овај контраст двије поворке водио је њихове протагонисте али и све нас, без обзира коју од ове двије следујемо, до петка – Великог Петка и свега онога што ће се тада а и после догађати.

На Велики Петак, истински човјек, син Божији Исус Христос „Који је икона Бога невидљивога, Прворођени прије сваке твари“ (Кол. 1:15) представљен је од Понтија Пилата окупљеном народу. Изводећи трновим вијенацем крунисаног и у пурпурну хаљину обученог Исуса, Пилат објављује окупљеној маси „Ево човјека!“ (Јн. 19:5). “Спаситељ нам је први и једини показао истинско људско биће,” по ријечима светога Николе Кавасиле. У Христу разапетом на крсту, видимо нашу сопствену човјечанску природу у стању које је Бог од почетка очекивао од човјека а то је потпуни принос нашег живота Богу, који у свој загрљај прима

читав свијет. Христос умире на крсту, али овдје се не завршава прича. Прије се може рећи да овдје прича тек почиње.

И као што Бог на крају стварања које је описано на првим страницама Светога Писма ”почину од свих дјела својих” (Пост. 2:2), тако и у суботу – Велику Суботу почину у гробу. Паралела између седам дана стварања и седам дана Страсне седмице је више него очигледна. То значи да је Бог на Велики Петак завршио своје ”стварање”, своје искупитељско дјело. Зато нас не чуде његове ријечи са крста ”сврши се!” (Јн. 19, 30) ”Сврши се” - тајна спасења свијета: ”Богочовјек силази у царство смрти, да смрћу сатре смрт, и васкрсењем изведе род људски из царства смрти, греха и ђавола.” (о. Јустин Поповић)

У недељу која је пред нама дешава се највеће чудо, Васкрсење Христово. То је почетак истинског живота, живота који порази смрт. Његово васкрсење је предокус и залог нашега васкрсења и свеопште побједе живота над смрћу. Зато Васкрс остаје централни догађај свих свјетова. Да није било овога догађаја и

да многи нису били свједоци тога, Хришћанство би ишчезло. Питање за прве сљедбенике Христове, свједоке његовог Васкрсења није било “да ли се оно догодило?” већ “шта оно заправо значи и какву поруку нам шаље?” На то питање, Црква као продужетак живота Христовог, нам непрекидно даје одговор ево већ више од двије хиљаде година.

Ове године наш највећи празник дочекујемо у не мало другачијим околностима,

околностима у којима нам је подсећање да је Христос васкрсао и поразио смрт можда потребније него икада. Читав свијет је задесила пандемија корона вируса и само Бог зна зашто је допустио ово искушење. Ми умјесто да испитујемо разлоге, ову ситуацију треба да претворимо у школу у којој ћемо научити или обновити неке лекције које тешко да бисмо научили без искушења. Ванредна ситуација попут ове нам открива, манифестује реалну слику стања у коме се налазимо. Та слика је нејасна у уобичајеним околностима јер је у природи сваког болесног стања да открива оно што је сакривено негдје унутра, у организму.

Шта је то што обавезно треба да научимо или да обновимо у овој ”школи изолације/ карантина”?

1. Више него у редовним околностима треба да смо свјесни потребе да другог човјека чувамо од себе. При томе не мислим само у случају заразе од вируса већ и у сваком другом смислу. Свети Јован Златоусти је говорио да је наш ближњи „други олтар“ или „живи олтар тијела Христовог“.

2. Треба да цијенимо сусрет са другима који тако често узимамо здраво за готово. Имамо прилику да научимо колико је важан загрљај и стисак руке при поздрављању. У редовним околностима све ово је постало таква рутина да нисмо увиђали љепоту у овим ”обичним” гестовима.

3. Ово је одлично вријеме да схватимо да је лоша поставка живота да по сваку цијену ствари дијелимо на нешто што је ”моје” и и нешто што је ”твоје”. Постаје нам јасно да је то једна бесмислена и банална поставка која не одговара коначној стварности.

4. Треба да се замислимо колико смо мали и колико тога не зависи од нас. Ту су ријечи великог Његоша, који поставља питање али уједно у питању даје одговор отржењујуће :”Што је човјек? а мора бит човјек тварца једна те је земља вара, а за њега, види, није земља....” Зато положимо наду своју на Господа.

5. Треба да размислимо о томе какав свијет желимо. Вријеме је да спознамо дубоке мане свијета који мора да се промјени. Овај вирус је знак упозорења.

6. Треба да уочимо да се природа буни зато што је човјек трајно злоупотребљава. Све више је третира као извор експлоатације.

7. Ми као Црква (вјерници) не треба да сједимо у удобној и ушушканој изолацији, него да иступамо, прелазимо границе према онима који су физички, психички, социјално и духовно рањени. То је увијек била наша улога.

8. Треба да се сјетимо свих преминулих и упутимо молитве Богу за њих. Они су својим животима платили нашу школу коју тренутно ”похађамо”.

9. Треба да смо свјесни да због поремећених животних вриједности, многи а нарочито млади често праве компромисе са својом савјешћу, одају се разним пороцима попут дроге. То не значи да су они лоши. Напротив, то значи да се ради о искреним људима који траже смисао и излаз из разних животних ситуација у које их свијет поремећених вриједности, услед непажње, доводи. Не смијемо их осуђивати већ им пружати љубав и молитву. Човјека треба да посматрамо одвојено од

порока који у њему дјелује и којем ако се не отргне временом постаје роб. Порок је као болест која се лијечи љубављу и пажњом ближњих.

10. На крају, али не и најмање важно треба да се подстичемо на радост. Без радости наш живот и све што радимо постаје безблагодатан, јер одсуство радости је презирење, свјесно или несвјесно безбројних дарова Божијих међу којима је и сам живот.

Једном ријечју овај моменат, у свјетлости Васкрсења Христовог, треба да нам поновно открије љепоту живота, творевине и лица другог човјека, треба да нам открије лице Бога. Не заборавимо да се злато прочишћује, не у млакој води, већ замислите, у огњу.

Двије поворке улазе у Јерусалим. Питање пред којим су се нашли људи тога времена је исто питање пред којим се налази свако од нас данас: Којој поворци припадамо, Христовој или Пилатовој? Одговор на ово питање биће извор наше наде или нашег очајања.

Христос Васкрсе!

ВАСКРШЊА ПОСЛАНИЦА СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ

Српска Православна Црква својој духовној деци о Васкрсу 2020. године

ИРИНЉ

по милости Божјој

православни Архиепископ пећки, Митрополит београдско-карловачки и Патријарх српски, са свим архијерејима Српске Православне Цркве – свештенству, монаштву и свим синовима и кћерима наше свете Цркве: благодат, милост и мир од Бога Оца, и Господа нашега Исуса Христа, и Духа Светога, уз радосни васкршњи поздрав:

ХРИСТОС ВАСКРСЕ!

Дан је Васкрсења! Слављем се просветлимо, једни друге загрлимо и рецимо браћо свима, па и онима који нас ненавиде!

Васкрсењем опростимо све и тако велегласно запевајмо:

Христос васкрсе из мртвих, смрћу смрт поразивши и онима у гробовима живот даровавши!

Бво нас, браћо и сестре и драга децо духовна, у торжеству и радости великог празника, Васкрса. Данас је празник Васкрсења Господа нашега Исуса Христа – радујмо се и веселимо се! Васкрс је наш највећи празник – празник победе Живота над смрћу, Бога над сатаном, Човека у Христу Исусу над грехом. Христос васкрсе из мртвих! Рецимо

то свима и обрадујмо све и свакога, чак и оне који мрзе Њега, Васкрслог Богочовека, и нас, Његово наслеђе овде на земљи, и оне који не верују и још сумњају да је Он Искупитељ и Спаситељ света.

Браћо и сестре и драга децо духовна, суштина тајне Христова Васкрсења је у томе да је “Онај Који јесте”, истовремено

Син Божји и Син човечји, већ на Велики Петак, а коначно на дан Васкрсења, победио сатану и сатро његову власт и силу. Смрт и ад су поражени. Свети апостол Павле, у победоносном заносу, пита: “Смрти, где ти је жалац? Аде, где ти је победа?”, а свети Василије Велики, архиепископ кападокијски, наднесен над тајном Васкрса, појашњава речи светог апостола Павла, па каже да је Господ Исус Христос Себе дао у замену смрти, “која је нас, продане греху, држала у ропству и, сишавши крстом у ад, покида окове смрти; и васкрсе у трећи дан, и свакоме отвори пут у васкрсење из мртвих. Он, Христос Господ, вели свети Василије, постаде Првина умрлих, Прворођени из мртвих, да би Он био све и сва, првенствујући у свему”.

Дивећи се чудесном Васкрсењу из гроба, црквени песник пева: „Господе, како си се родио од Пресвете Дјеве и како си васкрсао из гроба, не знамо, али Те слаavimo као Спаситеља и Искупитеља.” Славeћи са њим Васкрсење Христово, и ми се дивимо пред овом великом тајном и певамо: „Христос васкрсе из мртвих! Смрћу смрт победи и онима који бежаху у гробовима

живот дарова!” Попут синова Израилевих, који прешавши Црвено море узнесоше благодарeња и хвале Богу и ми, браћо и сестре и драга децо духовна, прошавши кроз тугу и жалост Великог Петка и Велике Суботе и нашавши се у радости Васкрсења, принесимо хвалу Богу и узвикнимо: слава Ти, Господе, Спаситељу и Избавитељу наш, што нас избави из власти греха, смрти и ђавола!

На истини Васкрслога Христа, Који се јавио женама мирносицама, апостолима и другима, ми стојимо и јесмо! Васкрсли Господ Исус Христос је непоколебиви Темељ не само наше вере и наше Цркве већ и свеукупног нашег постојања и свега што јесте. „Ако Христос не васкрсе, онда је узалудна вера наша, узалудно је надање наше, још смо под грехом!”, каже свети апостол Павле. У Васкрсењу је смисао свега што постоји, а без Васкрсења све, па и сaм живот, јесте бесмислен. У Васкрсењу Господа Исуса Христа открива се тајна Оваплоћења Бога Логоса, односно Његовог рођења у Витлејему и Његовог страдања као Јагњета Божјег у Јерусалиму, као и свега онога што се десило

не само у Јерусалиму и Јудеји већ и у целокупној историји света.

У светлости Христовог Васкрсења, браћо и сестре, и ми, христовосни српски народ, сагледавамо себе и своју историју. Ми смо крсноваскрни народ. Са Христом страдамо и са Њим саваскрсавамо. Сва наша историја је крстоваскрсна и христоваскрсна, смештена између Голготе и Васкрсења. Прошле године смо славили велики јубилеј, Осамсто годишњицу аутокефалности наше Цркве. У том јубилеју смо сагледали сву ширину, дубину и висину нашег постојања у протеклих осам стотина година. Ове, пак, године Благости Господње слаavimo 100-годишњицу обновљења статуса Патријаршије наше Цркве. После голготског страдања нашег народа и наше Цркве у 19. веку и у првим деценијама 20. века, митрополије и епархије наше Цркве, расцепкане по територијама претходних царстава и држава, сјединиле су се у јединствену Српску Православну Цркву, чиме је обновљена наша древна Пећка Патријаршија. Био је то благослов Божји нашем народу

и нашој Цркви за наше – до тада невиђено – страдање и показано трпљење. Можда га је најбоље исказао свети мученик Ђакон Авакум, када је, одбијајући да се одрекне православне вере под претњом мучења и ужасне смрти, ускликнуо: „Срб је Христов, радује се смрти!” Благословио је Бог наше јединство у борби за победу истине и правде. Благадаћу Духа Светога и снагом непоколебиве вере, наде и љубави обновили смо Пећку Патријаршију на читавом простору на којем живе православни Срби, на радост наших предака, а на понос свих нас.

Претходно смо, драга децо духовна, попут древног Израиља, прошли преко голготџа и страхотџа, преко сињих мора и морских дубина, а потом доживели слободу и јединство. Наша голготсто-пасхална историја нам говори да никад, па ни на Велики Петак, не смемо губити веру и наду у Бога. Зар 1915. година није била Велики Петак у нашој новијој историји? Зар 1916. година није била година наше Албанске Голготе? А зар 1917. година није изгледала као наше погребење и полагање у “плаве гробнице”? И гле чуда! Већ следећа, 1918.

година, била је година наше победе, наше слободе и нашег васкрсења, а 1920. година – година наше црквене и духовне обнове.

Сагледавајући ово чудесно дело Божје у нашој историји, можемо са Псалмопојцем узвикнути: велики си, Господе, и чудесна су дела Твоја, и нема те речи која је кадра да опева сва чудеса Твоја! Уистину су чудесни догађаји ослобођења и уједињења нашег народа, који претходише обновљењу нашег црквеног јединства и наше Патријаршије. Све нас неумитно подсећа на чудесно избављење синова Израилевих из Мисира, његово лутање по Синају и улазак у Земљу Обећану. Нажалост, после свега тога, опет смо се, својом и туђом кривицом, нашли на историјском распећу,

па милошћу Божјом опет васкрсли... И тако, ето, до наших дана!

Док слаavimo Васкрсење Христово, сетимо се, драга децо духовна, наше браће и наших сестара на нашем мученичком Косову и Метохији! Помолимо се за њих да им Господ подари снаге да својим трпљењем свих безакоња и невоља граде своје и наше спасење, да никад не изгубе веру у крајњу победу Добра и да верују да је Господ, Бог милости и доброте, увек са њима и са свима који иду Божјим путевима!

Исто тако, браћо и сестре, сетимо се наше браће и наших сестара у Црној Гори који трпе велико безакоње и неправду. Безакони “закони” укинуше истину и правду у Црној Гори. Некада поносна и дична Црна

Гора, позната по чојству и јунаштву, данас покушава да нашој Цркви отме оно што је вековима било њено, оно што је читав српски народ са својим владикама, свештенством и монаштвом градио и стварао. Светиње Црне Горе, многе од њих старије од саме Црне Горе, јесу светиње народа и у њима се поје и појаће се кроз векове света Литургија, молитвама светог Василија Острошког, светог Петра Цетињског, светих новомученика пострадалих од небратске руке домаћих богоборца и молитвама свих светих угодника Божјих.

Сетимо се данас наше мученичке браће у Сирији, Ираку и широм света, свих који страдају због људске неправде и похлепе! Једну од најлепших и најзнаменитијих земаља света – Сирију – зло и насиље су скоро уништили. Помолимо се данас за све њих и за све страдалнике да их Господ избави из руку неправедних људи!

Данас се посебно сећамо и поздравом Христос воскрес срдачно поздрављамо нашу браћу и сестре у Украјини, на челу са њиховим митрополитом Онуфријем, свим митрополитима, архиепископима и епископима,

монаштвом и свештенством, који су жртве нецрквеног, несаторског и самовласног деловања нашег времена! Помолимо се за њих који страдају и поверимо их Самом Васкрсом Христу Господу да их спаси и избави из руку безаконикâ!

Драга браћо и сестре и драга децо духовна,

Овогодишњи Васкрс дочекујемо и славио у тешким условима, у невољама у каквима смо га ретко кад у прошлости дочекивали и славили. Живимо у данима пандемије која је изненада задесила човечанство. Читав свет је захваћен и угрожен једним вирусом. Да ли ће горди и себични човек данашњице извући икакав закључак из те чињенице? Или ће и даље, без покајања и без љубави, истрајавати на самоубилачком пројекту стварања свог лажног овоземаљског раја у којем нема места ни за Бога ни за човека као боголико, духовно биће? Нашавши се у оваквим невољама, морамо учинити све да себи и другима помогнемо, да разумемо и подржимо напоре и програме надлежних здравствених, санитарних и државних институција које

улажу напоре како би нас заштитиле од заразе. Можда нам то тренутно тешко пада, али све што је на општу корист морамо прихватити и подржати, а себе и своје понашање томе подредити. Изнад свега, молимо се Господу Богу да нас избави од ове епидемије и сличних опасности! Молимо се Богу, учествујмо редовно и активно у светој Литургији, кајмо се за своје грехе и водимо рачуна о своме здрављу и здрављу других! Ово је прилика да добро размислимо сами о себи и о читавом свету. Гле, један вирус је уздрмао и бацио на колена читав свет и довео у опасност здравље и

животе милионâ људи! „Смири се, горди човече!” – поручио је својевремено Достојеvски. Његова порука је, рекли бисмо, актуелнија данас него што је била тада када је изречена.

У радости Христовог Васкрсења имамо све вас, драга децо духовна, вас у отаџбини и вас расејане широм света, у својим молитвама и очински све вас поздрављамо сверадосним поздравом:

Христос васкрсе!

Дано у Патријаршији српској у Београду, о Васкрсу 2020. године.

СВЕТИ ЈОВАН ЗЛАТОУСТИ

ВАСКРСЕ ХРИСТОС

Ако је ко побожан и богољубив, нека се наслађује овим дивним и светлим слављем. Ако је ко благоразуман слуга, нека радујући се уђе у радост Господа свога. Ако се ко намучио постећи се, нека сада прими плату. Ако је ко од првог часа радио, нека данас прими праведни дуг. Ако је ко дошао после трећег часа, нека празнује са захвалношћу. Ако је ко стигао после шестог часа, нека нимало не сумња, јер ничим неће бити оштећен. Ако је ко пропустио и девети час, нека приступи не колебајући се нимало. Ако је ко стигао тек у једанаести час, нека се не плаши закашњења: јер овај дивни Господар прима последњег као и првог, одмара онога који је дошао у једанаести час, као и онога који је радио од првог часа. И последњег милује и првога двори; и ономе даје, и овоме дарује; и дела прима, и намеру

целива; и делање цени, и принос хвали. Стога дакле, уђите сви у радост Господа свога; и први и други, плату примите; богати и убоги, једни с другима ликујте; уздржљивци и лењивци, дан поштујте; ви који сте постили и ви који нисте постили, веселите се данас! Трпеза је препуна, наслађујте се богато сви! Теле је угојено; нека нико не изиђе гладан; сви уживајте у богатству добротe!

Нека нико не оплакује сиромаштину, јер се јави опште Царство. Нека нико не тугује због грехова, јер опроштај засија из

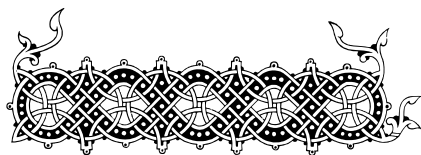

гроба. Нека се нико не боји смрти, јер нас ослободи Спаситељева смрт: угаси је Онај кога је она држала, заплени ад Онај који сиђе у ад, угорча се ад окусивши тело Његово.

И предвиђајући то, Исаија закликта: ад се угорча сусревши Те доле! Угорча се, јер опусти; угорча се, јер би исмејан; угорча се, јер се умртви; угорча се, јер би срушен; угорча се, јер би окован; прими тело Христово, а наиђе на Бога; прими земљу, а срете небо; прими оно што виде, а паде у оно што не виде. Смрти, где ти је жалац? Аде, где ти је

победа? Васкрсе Христос, и ад се стропошта! Васкрсе Христос, и падоше демони. Васкрсе Христос, и радују се анђели! Васкрсе Христос, и живот живује! Васкрсе Христос, и ниједног мртвог у гробу!

Јер Христос, уставши из мртвих, постаде првина преминулих. Њему слава и власт кроза све векове. Амин!

РЕЧ УТЕХЕ ПОВОДОМ ПАНДЕМИЈЕ

Архимандрит Захарија
17. март 2020. године, Есекс, Енглеска

Услед епидемије коронавируса, која се убрзано шири целим светом, многи људи су збуњени, други су у паници. Мислим, ипак, да не би тако требало да буде, јер шта год Бог чини са нама, чини из љубави. Хришћански Бог је добар Бог, Бог милости, доброте и љубави, Који воли човека.

Значи, не смео губити из вида чињеницу да постоји и Божије допуштење у свим околностима живота?

Наравно. Бог нас је створио по својој доброту, како би поделио са нама свој живот, чак и своју славу. Када смо пали у грех, допустио је смрти да уђе у наш живот, опет из доброте, како не бисмо постали бесмртни у свом злу, већ да бисмо тражили пут спасења. Па иако смо пали, Бог никада није престао да промишља

о нама, не само у погледу материјалних добара, ради одржања нашег људског рода, већ је такође слао пророке и праведнике, припремајући себи пут, како би могао да дође и разреши нашу трагедију. По својој несхватљивој љубави, донео нам је вечно спасење кроз Крст и Васкрсење. Дошао је, узео на себе проклетство греха и показао нам своју љубав до краја: Љубивши своје који су у свету, љубио их је до краја (Јн. 13, 1). Све што је Бог чинио – када нас је стварао, снабдевао добрима ради одржања света, када је припремао себи пут да дође на земљу и када се лично појавио на њој, да сатвори наше спасење на тако запањујући начин – све то чинио је по својој

доброти. Његова доброта је безгранична. Он нас спасава и тако је дуготрпељив према нама, чекајући нас да дођемо у познање истине (1 Тим. 2, 4) и принесемо истинско покајање, како бисмо могли да будемо са Њим кроза сву вечност.

Дакле, на сваком нивоу свог односа према човеку, наш Бог показује једино своју доброту и милост, који су бољи од живота (Пс. 63, 3); доброта је Његова природа и Он све чини на корист људима и за њихово спасење.

Сходно томе, када Он поново дође да суди свету, хоће ли то бити неки други Бог? Неће ли то бити исти Бог милости, доброте и љубави, Који воли род људски? Будимо сигурни да се нећемо појавити пред неким другим Богом, већ пред Њим, Који нас је створио и спасао. Дакле, судиће нам са том истом милошћу и истом љубављу. Зато не би требало да паничимо нити да се колебамо, јер ће то бити исти Бог који ће нас примити и у другом животу, и судити нам са истом добротом и милосрђем.

**Човеков најдубљи страх
јесте страх од смрти – садашња**

**ситуација то најбоље показује.
Како да се ми као хришћани
исправно поставимо према
неизвесности сопственог
опстанка, без обзира да ли
смо већ озбиљно оболели или
нисмо?**

Неки се прибојавају да им је куцнуо последњи час. Искушење са коронавирусом има ту позитивну страну, што имамо неколико недеља од тренутка кад нас нападне, до нашег последњег часа. Стога, можемо посветити то време припреми за сусрет са Богом, како нас одлазак не би задесио неочекивано и како не бисмо отишли неприпремљени, већ након што размотримо читав свој живот сваки пут када станемо на молитву – некад бескрајно благодарећи за све што је Бог учинио и чини за нас, а некад у покајању, тражећи опроштај својих грехова. Ништа нам не може наудити уз једног оваквог Бога, Који све допушта по својој доброту. Једноставно, требало би да имамо бескрајну благодарност и смирену покајничку молитву за опроштај наших грехова.

Морамо да видимо доброту Божију у свим стварима које се дешавају. Свети оци умели

Архимандрит Захарија (Захару) је духовник Манастира Светог Јована Крститеља у Есексу, у Енглеској. Његов духовни отац је један од најистакнутијих стараца нашег доба, старац Софроније Сахаров, ученик Светог Силуана Атонског и састављач његовог житија. Проглашен је за светог крајем прошле године. Отац Захарија, духовно укорењен у истинитим учењима свог старца, написао је неке од значајних књига о хришћанској духовности у савременом свету.

су да виде Његову доброту и љубав. Слична епидемија, која се појавила у четвртм веку у

египатској пустињи, пожњела је више од трећине монаха. Оци су тада надахнуто говорили:

„Бог жање душе Светих за своје Царство“ и нису се колебали. Сам Господ говори у Јеванђељу о последњим данима, о искушењима и невољама кроз које ће свет проћи пре Његовог Другог доласка. Па ипак, у Његовим речима не примећујемо нездраву тугу или очајање. Господ, Који се у Гетсиманском врту молио са крвавим знојем за спасење читавог света каже да, када угледамо страхоте које претходе Његовом Другом доласку, треба одушевљено да подигнемо главе, јер је наше искупљење близу (Према: Лк. 21, 28). Неки ми говоре: „Нека нам Бог пружи своју руку помоћи.“ Али, управо ово и јесте Божија рука! Он жели наше спасење и дела много пута и на разне начине (Према: Јев. 1,1): Отац мој до сада дела, и ја делама (Јов. 5,17). Овај вирус може бити средство које Бог користи да многе људе приведе самопознању и покајању, да пожање многе спремне душе за своје вечно Царство. Стога, за оне који себе повере и предају промислу Божијем, све ће изаћи на добро, а знамо да онима који љубе Бога, све помаже на добро (Рим. 8, 28). Дакле, нема простора за болесну обесхрабреност.

Како Ви лично доживљавате ово искушење пандемије?

Што се мене тиче, то искушење ми је од помоћи. Чезнуо сам да поново нађем молитву коју сам имао раније, са којом бих могао да прођем кроз цео свој живот од рођења до сада, захваљујући Богу за сва Његова добротинства знана и незнана; и са којом бих, исто тако, могао да прођем цео свој живот кајући се за све моје грехове и безакоња. Дивно је када у молитви можеш да прелетиш читав свој живот и изнесеш све пред Бога, истрајно се молећи. Тада осећаш да се твој живот искупљује. То је разлог због кога ми ова ситуација заиста помаже. Нисам у паници, већ тужим ради греха свога (Пс. 38,18).

Мере које прописују државне власти могу нам се учинити као гушење верске слободе. Како да се верујући човек носи са таквим околностима?

Не би требало да се опиремо мерама које предузима држава, у циљу сузбијања несреће коју видимо у животима многих људи. Погрешно је ићи против државне власти. Требало би да поступамо онако како она

каже, јер не тражи од нас да се одрекнемо своје вере, већ само да предузмемо неке мере за опште добро свих људи, да би ово искушење прошло – а то није ни мало неразумно. Није поштено да их не послушамо јер, када се разболимо, одлазимо у државне болнице, а тамо ће они преузети све наше здравствене трошкове и болничку негу. Зашто онда да их не слушамо?

То је Христов карактер, који је Он као Бог показао у свом животу на земљи, а таква је и апостолска заповест коју смо примили: „Да будемо покорни и послушни поглаварствима и властима, спремни за свако добро дело; никога да не ружимо, да се не свађамо, да будемо благи, показујући сваку кротост према свима људима“ (Према: Тит. 3, 1-2); и Будите, дакле, покорни сваком реду људском, Господа ради: ако цару, као господару... (1 Пет. 2, 13–17). Ако се не повинујемо представницима власти који не траже много, како ћемо се повинovati Богу, Који нам даје божански закон, много узвишенији од било каквог људског закона? Ако држимо закон Божији, налазимо се изнад људских закона, као

што су говорили бранитељи хришћанства другог века, у доба Римског Царства које је гонило хришћане.

Изненађује то што у земљи у којој живимо, Великој Британији, видимо како фудбалери показују такву разумност и расудљивост, да су се први повукли из својих активности, покоравајући се указима власти о мерама заштите. Било би жалосно да ми, верујући људи, не достигнумо меру фудбалера и не покажемо исту такву послушност властима, за које се наша Црква моли.

Чини нам се да хришћанима најтеже пада могућност укидања Свете Литургије, која је центар нашег живота. Ако се тако нешто догоди, како то да осмислимо?

Ако од нас затраже да прекинемо богослужења, просто се предајмо томе и благосиљајмо промисао Божији. Осим тога, то нас подсећа на древни обичај отаца у Палестини: у Великом посту, на Сиропусну недељу, након заједничког опраштања, они би излазили у пустињу и проводили четрдесет дана без Литургије. Пребивали су

само у посту и молитви, да би се припремили и вратили на Цвети, како би побожно прославили Господња Страдања и Његово Васкрсење. Према томе, садашње околности приморавају нас да поново проживимо оно што се збивало у недрима Цркве древних времена. Другим речима, да живимо више исихастичким животом, уз више молитве, која ће надокнадити недостатак божанске Литургије и припремити нас да са већом чежњом и надахнућем прославимо Страдања и Васкрсење Господа нашег Исуса Христа. Ово искушење ћемо преокренути у победу исихазма. У сваком случају, шта год да Бог допусти у нашем животу, то чини по својој доброту на корист човеку и никада не жели да науди своме створењу.

Свакако, ако будемо били лишени божанске Литургије на дуже време, издржаћемо и то. Јер, шта примамо на Литургији? Причешћујемо се Телом и Крвљу Христовом, пуним благодати. То је за нас велика част и на велику нам је корист; али исто тако, благодат Божију примамо и на разне друге начине.

Можете ли нам нешто више рећи о томе? Тачније, шта конкретно можемо да чинимо ако нисмо у могућности да присуствујемо Светој Литургији?

Када се молимо Исусовом молитвом, пребивамо у Божијем присуству, са умом у срцу призивајући свето Име Христово. Будући неодојиво од Његове Личности, божанско Име нам доноси благодат Христову и приводи нас у Његово присуство. Ово очишћујуће присуство Христово чисти нас од наших безакоња и грехова, обнавља нас и просветљује наше срце, како би се у њему изобразио Лик нашег Бога, Спаситеља Христа.

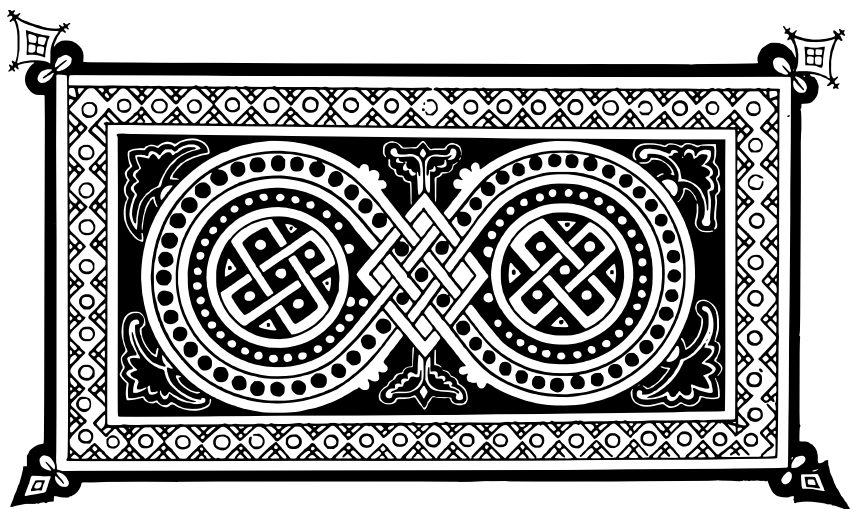
Уз то, сваки пут када покажемо добро настројење према нашим ближњима, Господу је то веома угодно. Он сматра да смо то учинили у Његово Име и награђује нас. Показујемо добро настројење према ближњима и Господ нас награђује својом благодаћу. То је други начин како можемо да живимо у присуству Господњем. Можемо задобити благодат Господњу и помоћу поста, милостиње и сваког доброг дела.

Стога, ако смо принуђени да избегавамо заједничка окупљања у цркви, можемо бити уједињени у духу кроз ове свете врлине, познате унутар Тела Христовог, свете Цркве, које одржавају јединство верних са Христом и осталим члановима Његовог Тела. Све оно што чинимо за Бога јесте Литургија, јер служи нашем спасењу. Несумњиво, Света Литургија је велики догађај у животу Цркве, у којој верни имају могућност да свој мали живот мењају за бесконачни живот Божији. Међутим, снага овог догађаја зависи од наше припреме, коју остварујемо уз помоћ свега поменутог – молитве, добрих дела, поста, љубави према ближњима, покајања.

Шта бисте нам укратко поручили за крај?

Драга моја браћо, није потребно да узимамо на себе херојска дела исповедништва против власти, због заштитних мера које предузима за добро свих људи. Не би требало ни да очајавамо, већ да мудро изналасимо начине да не изгубимо живо заједничарење са Христовом Личношћу. Ништа нам не може наудити, једноставно морамо бити стрпљиви за неко време, све док Бог, видећи наше стрпљење, не уклони све препреке и свако искушење. Тада ће нам поново сванути радосни дани и прослављаћемо нашу заједничку наду и љубав коју имамо у Христу Исусу.

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА, ВАНКУВЕР
СВЕТИ САВА
SAINT SAVA
SERBIAN ORTHODOX CHURCH, VANCOUVER

СВЕТА ЛИТУРГИЈА
СВАКЕ НЕДЕЈЉЕ И ПРАЗНИКА ОД 10:00
HOLY LITURGY, SUNDAYS AND HOLYDAYS
ALWAYS BEGINS AT 10:00 AM
svetisava.net/calendar

ПАРОХИЈСКИ СВЕШТЕНИЦИ:

ПРВА ПАРОХИЈА ВАНКУВЕРСКА

јереј Вук Милишић
e-mail: vuk_83@yahoo.com
телефон: (778) 957-9991

ДРУГА ПАРОХИЈА ВАНКУВЕРСКА

јереј Марко Радмановић
e-mail: markoradm@yahoo.com
телефон: (604) 600-2922

SERBIAN ORTHODOX CHURCH SAINT SAVA
505 E 63rd AVENUE, VANCOUVER, BC V5X 2K3
(604) 327-6572

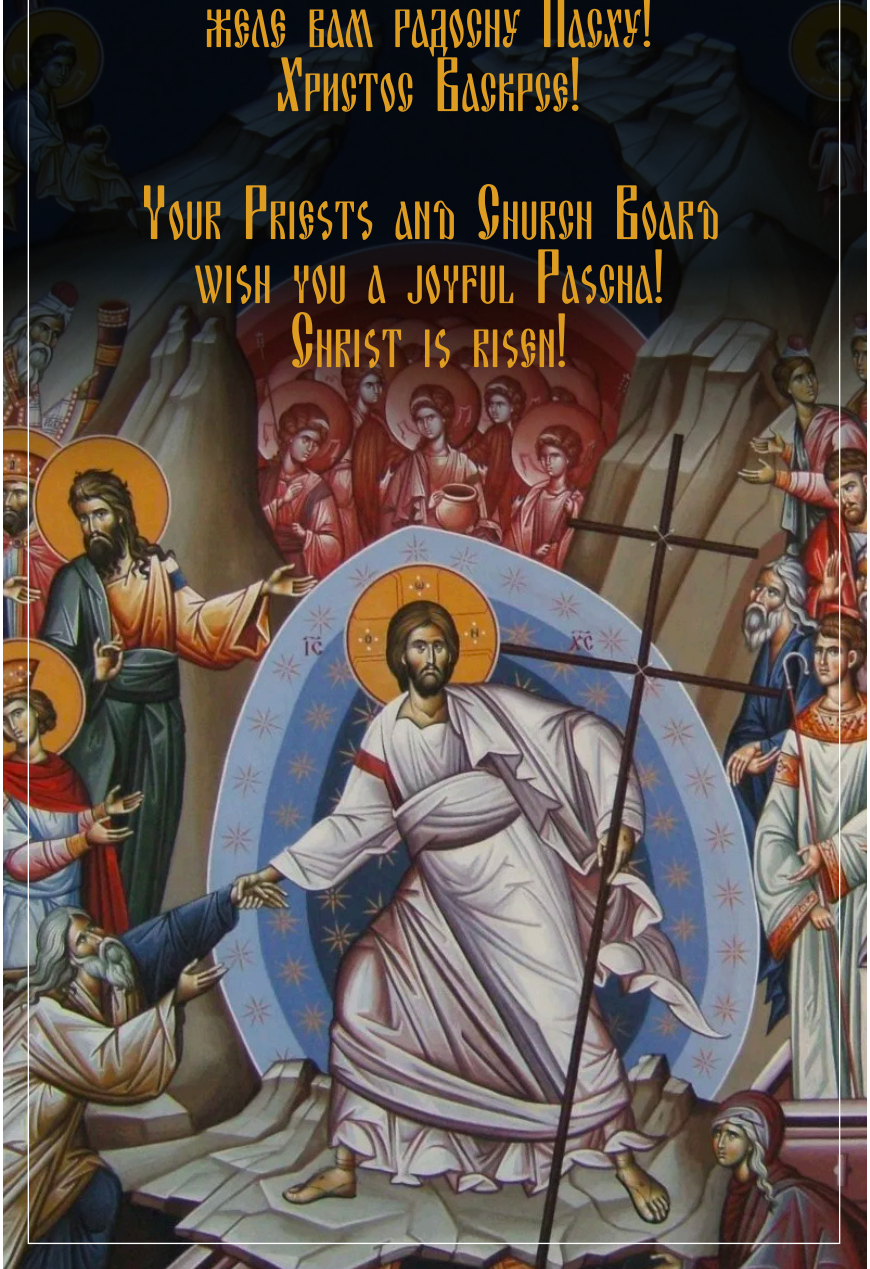
svetisava.net

THE RESURRECTION OF CHRIST

Ваши свештеници и Црквени одбор
жеде вам радосну Пасху!
Христос Васкрсе!

YOUR PRIESTS AND CHURCH BOARD
WISH YOU A JOYFUL PASCHA!
CHRIST IS RISEN!

ИЗ НАШЕ ЦРКВЕНО-ШКОЛСКЕ ОПШТИНЕ

СВЕТОСАВСКИ БАЛ И АКАДЕМИЈА

Уочи Савиндана 25. јануара наша ЦШО је обновила један значајни део свечаности којим наш народ слави Св. Саву, свог првог архиепископа и просветитеља. Та свечаност се назива Светосавски бал који у нашем народу постоји већ два века. У нашој црквеној општини ова прослава се у протеклим годинама запоставила, међутим уз подршку наших парохијана са успехом смо обновили ову свечаност са надом да ће се одржати у будућем периоду у постати најзначајнија културна манифестација наше заједнице у Ванкуверу. Те вечери одржан је пригодан Светосавски

програм са беседом, духовном и традиционалном српском музиком, као и свечаним балским плесом наших фолклораша.

Сутрадан у недељу после Литургије уприличена је Светосавска Академија чији су главни извођачи била деца из српске школе и црквеног фолклора. Кумови породица Марковић (Зоран, Јелена и

Милан) заједно са Сестрама из КСС потрудили су се да све сабране домаћински дочекају и угосте. Овом приликом захваљујемо се свим приложницима, кумовима, црквеним секцијама, организаторима и учесницима програма Светосавских свечаности и прослава.

НЕ ДАМО СВЕТИЊЕ

Са благословом Епископа канадског Г.Г. др Митрофана 17. јануара одржан је молебан за страдални православни народ у Црној Гори. Свештенство и парохијани обе ЦШО-е су се молитвено окупили у Цркви Св. Архистратига Михаила како би на јединствен начин исказали и дали подршку

народу који се неколико пута недељно сабира на Литијама у свим градовима Црне Горе. Православни народ се окупља због дискриминаторског закона власти који је уперен против СПЦ-е у Црној Гори и којим се покушава одузети Светиње Српске Православне Цркве. Зато слоган Литија јесте ”Не дамо Светиње” којим се јасно изражава противљење против овог једнострано донешеног закона. Управо тај слоган је био став наше Литије око Храма после завршеног молебана.

ПРОСЛАВА СЛАВЕ ФГ ВУК КАРАЏИЋ

Св. Мученик Трифун је заштитник нашег фолклорног друштва Вук Караџић који се већ 50 година сабира под кровом Цркве Св. Саве поучавајући децу и одрасле српским традиционалним играма и колима. Од свога оснивања верни су својој Цркви и своме заштитнику који увек бдије над њима. Ове године прославили су славу у суботу 15. фебруара, домаћински окупљајући велики број посетилаца. По благосиљању славског колача и кољива свештеника из обе црквене заједнице СПЦ у Ванкуверу и по вечери уприличен је културно-уметнички програм.

ИЗЛЕТ СРПСКЕ ШКОЛЕ СВ САВЕ НА ПЛАНИНУ СИМОР

У суботу 29. фебруара наша школа организовала и била покровитељ излета на локалној планини Симор. На овом лепом дружењу и заслуженом одмору били су присутни деца, родитељи и учитељи.

Поред санкања деца су уживала на спусту гумама, грудвању и прављењу снешка. Захваљујемо учитељима и родитељима на дивној организацији.

НЕДЕЉА ПРАВОСЛАВЉА

Наша Света Црква Православна у прву недељу Часног поста обележава успомену на једну од њених великих победа, или како рече један Божији угодник, не само на једну победу и једног победиоца, него на дугу бројаницу од победа и читаву восјку победилаца.

Главна победа цркве, које се сећамо у Недељу Православља, јесте победа над иконоборцима, тј. за очување светих икона у Цркви. Борба за очување икона у Цркви трајала је скоро два века. Коначна победа Православне Цркве над иконоборачком јереси бива у Недељу Православља, 11. марта 843. године. То је време

Патријарха Светог Методија Исповедника и побожне царице Теодоре. Тада долази до пуне пројаве свег богословско-црквеног значаја и смисла догматских одлука Седмог Васељенског Сабора у Никеји о светим иконама, одржаног 787. године.

Управо због овог великог значаја у недељу 8. марта у нашој Цркви уприличена је Литија са светим иконама, а по отпусту прочитан је Синодикон којим се исказује похвала свима који су кроз готово два века борбе допринели сигурности поштовања икона.

КРЕЧЕЊЕ ЦРКВЕ

Поводом великог јубилеја наше црквене општине 50 година од оснивања одлучили смо да пре званичне прославе уредимо нашу Цркву како изнутра тако и споља. Током суботњег дана 07. марта благодарећи Господу и српским протомајсторима

велики део кречење успешно је завршен. Потпуно су окречене просторије велике и мале сале и плафона Цркве, док преостали део завршиће се у складу са обавезама наших врлих мајстора који су у потпуности свој труд и рад приложили својој Цркви. Поред наших мајстора захвални смо свим приложницима за овај пројекат и главном приложнику Дарку Ђукановићу.

ВАСКРСЕЊЕ И СПАСЕЊЕ

Милка Мица Сантрач

Свет се уплашио
од овог вируса,
цела је планета
у страху заиста.

И старо и младо
од смрти се боје,
а вирус се шири
све једнако воли.

Многи се не боје,
пркосе му ето,
и шетају улицама
као гладно псето.

Цела је планета
и народи скупа,
а вирус се шета,
улицама лута.

Катастрофа прети
сад целој планети,
шта ће васкрс донети,
То ћемо видети.

Можда Христос васкрсли
донесе нам спас,
ако вирус нестане
спасиће све нас.

Фолклорна Група Вук Караџић Ветерани

увек има места за нове чланове. Ако сте ради да научите по које коло или да постанете учесник бројних концерата како у Ванкуверу и околини, тако и широм Северне Америке, придружите нам се. Пробе се одржавају четвртком од 20-22 часа и недељом од 19-21 час у просторијама ЦШО Свети Сава.

Уколико буде довољно заинтересованих чланова за рад на почетним колима и корацима, Ветерани ће организовати часове недељом од 18-19 часова у периоду од Октобра до Априла.

За преглед неких од наших активности из прошлих година можете посетити нашу "Facebook" страницу: <https://www.facebook.com/VKVeterani>

За додатне информације обратите се:

Владимиру Илићу на 604 721 4056 или Маји Ајданић на 604 764 8732

АКТИВНОСТИ У СРПСКОЈ ШКОЛИ СВЕТИ САЗА

Учитељица Драгана Лекић

Ученици, учитељи и свештеници су са радошћу отпочели нову школску крајем септембра прошле године. Настава је организована у 4 групе.

Најмлађи ђаци, узраста од 3 до 5 година, похађају наставу у предшколској групи, коју ове године води учитељица Исидора Башановић. На велику радост ове године имамо и групу ђака првака, коју ове године води учитељица Бранка Лукић. Средњу групу чине ђаци различите старосне доби, од 7 до 12 година, коју ове године води учитељица Ирена Кнежевић. Деца чији је српски језик други језик су ове

године у групи са учитељицом Маријаном Тошевском-Мариновић, а у првом полугодишту са учитељицом Биљаном Кнежевић. Група за одрсле, који желе да науче српски језик, је функционисала у првом полугодишту, за коју је предавања држала учитељица Александра Станосевић. Наставу веронауке воде отац Вук Милишић и отац Марко Радмановић. Настава музичког, као омињени део наставе, је и даље под вођством учитељице Мартине Говедник. Координација наставе и ваннаставних активности је поверена Драгани Кузмановић-Лекић.

Настава српског језика одвија се уз употребу различитих наставних средстава у току године, укључујући и радионице организоване од стране наставног особља и спољних сарадника. Током наставе настојимо да задовољимо интересовања ученика и наставу учинимо интересантном и лакшом за усвајање знања кроз различите методе рада и наставна средства.

Један од битних циљева српске школе је развијање осећаја припадности српској заједници, стварање пријатељстава и очување српске традиције и писаног, односно говорног српског језика.

У првом полугодишту поред наставних програма спроведене су следеће ваннаставне активности и излети

1. Јесења радионица коју је успешно организована и спроведена у октобру, је идејностална сардница српске школе Симонида Савић уз помоћ учитељица
2. Посета Science World крајем новембра
3. Децембарски пројекат Млади предузетници и
4. Божићни концерт

Тиме је успешно завршено прво полугодише, али по плану наставе, паузе није било током зимског распуста.

Јануар је изузетно богат месец празницима и вредно се радило. Деца су учила о српској традицији и славама, Божићу и божићним обичајима, као и о животу и делу Светог Саве.

Започели смо нову годину са зимском радионицом и прављењем бадњака.

На радост свих, ученици су певали божићне песме током литугије на бадње вече, чиме је ово посебно вече, добило још свечанији тон.

Уследиле су припреме за светосавку приредбу, која је одржана 26. јануара.

Након читања славе и сечење

славског колача уз учешће све присутне деце, уследио је богат програм. На до сада по сведочељу пристуни, најсвечанијој приредби до сада, ученици и деца из фолклорне групе “Вук Караџић” су показала своје умеће. Ученици српске школе су певали и рецитовали на српском језику песме о животу Светог Саве и других великана српске просвете. Сва присутна деца су добила прикладне поклоне.

Фебруар је зимски месец, у коме се практикује одлазак на зимски излет у планину. Ове године смо ишли на Seymour, где су се деца дружила и уживала у зимским радостима.

Настава је половином марта обустављена по препорукама надлежних институција у Канади, због пандемије

изазване корона вирусом и до данас с у исте мере на снази.

Припреме и радионице везане за ускршње празнике нисмо у могућности да спроведемо ове школске године. Без обзира на тренутне околности, верујемо да ће боља времена ускоро доћи, а школа ће наставити да ради са истим ентузијазмом.

Позивамо све заинтересоване да нам се придруже у нашој заједничкој мисији, стварање основа за опстанак српске заједнице кроз будуће генерације.

ПРОСЛАВА ЛУНАРНЕ НОВЕ ГОДИНЕ

Драгана Лекић

Црквено-школска општина “Свети Сава” је ове године по први пут представила српску заједницу, културне, историјске и националне вредности на прослави Лунарне Нове године. Ова реномирана манифестације је одржана 1. фебруара, у националном музеју и културном центру Nikkei Burbaby.

Поред српске заједнице, на овој манифестацији су се представиле и друге заједнице, непрофитне организације, друштва и компаније. На манифестацији је очекивано око 2000 посетилаца. Кроз интерактивну презентацију на штанду ЦШО, веома су

запажени национални етно мотиви, народна ношња, ручни радови, историјски текстови и национално писмо. Уз одличну посећеност, стигле су и понуде за учеће на сличним манифестацијама организоване од старане непрофитних организација, а у сврху

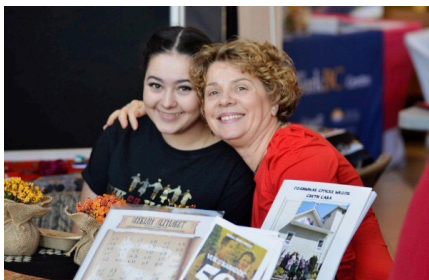

промовисања културне баштине што већег броја етничких заједница, које су настањене у Британској Колумбији. Многи посетиоци су били пријатно изненађени лепотом и богатством српске културе, али су се понеки са сетом присећали неких давних времена и СФРЈ.

Наступ фолклорног ансамбла „Вук Караџић“ је био најзапаженији током ревијалног дела програма, на чему су се организатори свесрдно званично захвалили.

Ова презентација је била изузетна прилика за промовисање српске културе

баштине, као и великог јубилеја који ове године прославља фолклорни ансамбл „Вук Караџић“, 50 година постојања и успешног рада.

Надамо се наставку сарадње у будућности и још успешније презентације српске заједнице на овој и сличним манифестацијама.

I am Serbian

Mihailo Stanojevic

I am a boy who's religion is old
In which I practice
Love, care, passion and bond

I am a boy
Who speaks another language
The language is sacred
In many countries where it's spoken

I am a boy
Who has strong beliefs
Beliefs in loving family and friends
And showing thrive and passion
I am a boy
Who's family's traditions are still
strong
Which we commemorate each year
Very passionately, as one

I am a boy
Whose nation takes pride in it's food
Where we present it with passion
And cook it with love

I am a boy
Who loves his country
Even through oppression and hate
We still stay strong

I am
A son , brother , nephew, uncle ,
cousin , grandson , great grandson,
Godfather, friend
I am Serbian

I am from Serbia

Filip Puaca

I am from a land of love
From the wars and kings
I am from peace
From basketball
I am from the land I love
From the family I love so much
I am from Serbia

The Serbian Orthodox Church to her spiritual children at Pascha, 2020

+IRIN&J

By the Grace of God

Orthodox Archbishop of Pec, Metropolitan of Belgrade Karlovci and Serbian Patriarch, with all the Hierarchs of the Serbian Orthodox Church to all the clergy, monastics, and all the sons and daughters of our Holy Church: grace, mercy and peace from God the Father, and our Lord Jesus Christ, and the Holy Spirit, with the joyous Paschal greeting:

CHRIST IS RISEN!

*This is the day of Resurrection; let us be illumined by the feast!
Let us embrace each other joyously! Let us say even to those
who hate us: Let us forgive all by the Resurrection;
and so let us cry: Christ is risen from the dead,
trampling down death by death,
and upon those in the tombs bestowing life!
[The Stichera of Pascha from Matins]*

Here we are, dear brothers and sisters and dear spiritual children, in the festivity and joy of the great Feast Day: Pascha. Today is the Feast Day of the Resurrection of our Lord Jesus Christ. Let us rejoice and celebrate! Pascha is our greatest feast day, the feast of the victory of Life over death, God over Satan, Man, in Christ Jesus, over sin. Christ is risen from the dead! Let us say it to all and make glad all and everyone, even those who

hate Him, the Resurrected God Man, and us, His inheritance here on earth, and those who do not believe and still doubt that He is the Redeemer and Savior of the world.

Brothers and sisters and dear spiritual children, the essence of the mystery of Christ's Resurrection is this, that "He Who Is," is at the same time both the Son of God and the Son of man, and He has already on the Cross on

Great and Holy Friday, and finally on this day of the Resurrection, conquered Satan and defeated his rule and power. Death and Hades are defeated. The Holy Apostle Paul in victorious elation asks: “Death, where is your sting? Hades, where is your victory?” St. Basil the Great, archbishop of Cappadocia, contemplating the mystery of the Resurrection, further explains the words of the Holy Apostle Paul by saying that the Lord Jesus Christ gave Himself in our place to death, “which had kept us who were sold to sin in slavery, and having descended through the Cross into hades, sundered the chains of death; and rose on the third day, opening to all the pathway to resurrection from the dead. He, Christ the Lord,” says Saint Basil, “has become the First Fruit of the dead, the First-Born from the dead, so that He can be everything and all, being the first in everything.”

Amazed at the wonderful Resurrection from the tomb, the church poet sings, “Lord, how you were born of the Blessed Virgin and how you were raised from the tomb, we do not know, but we glorify You as Savior and Redeemer.” Celebrating with him the Resurrection of Christ, we are also amazed at this great mystery and sing: “Christ is risen from the

dead! Trampling down death by death and upon those in the tombs bestowing life!” Like the sons of Israel, who when they had crossed the Red Sea gave thanks and praise to God; we likewise, brothers and sisters and dear spiritual children, having gone through the sadness and sorrow of Great and Holy Friday and Saturday, and finding ourselves in the joy of the Resurrection, we bring praise to God and exclaim: glory to You, O Lord, our Savior and our Redeemer, who saves us from the power of sin, death and the devil!

In the truth of the Risen Christ, who appeared to the myrrhbearing women, the apostles and others, we stand and we are! The resurrected Lord Jesus Christ is the unwavering Foundation of not only our faith and our Church, but our entire existence and all that is. The Holy Apostle Paul said: “If Christ is not resurrected, then our faith is in vain, our hope is in vain, we are still under sin!” In the Resurrection is found the meaning of all that exists, and without the Resurrection, everything, even life itself, is meaningless. The mystery of the Incarnation of God, the Logos, that is, His birth in Bethlehem and His suffering as the Lamb of God in Jerusalem, as well as all that happened not only in Jerusalem and Judea, but

throughout the entire history of the world, is revealed in the Resurrection of the Lord Jesus Christ.

We, brothers and sisters, the Christ-bearing Serbian people, view ourselves and our history in the light of the Resurrection of Christ. We are people of the Cross and Resurrection. We suffer with Christ, and with Him we resurrect. All of our history is cross-bearing and Christ-resurrectional, located between Golgotha and the Resurrection. Last year, we celebrated the grand jubilee, the eight hundred years of autocephaly of our Church. In that jubilee, we

have looked at the breadth, depth and height of our existence for the past eight hundred years. This year of the Blessing of the Lord, we are celebrating the 100th anniversary of the restoration of the status of the Patriarchate of our Church. After the Golgotha suffering by our people and our Church in the 19th century and in the first decades of the 20th century, the Metropolitanates and Dioceses of our Church, fragmented into the territories of previous empires and states, merged into a single Serbian Orthodox Church, thus restoring our ancient Patriarchate of Pec. It was a blessing from God to our people and our Church for

our -- until then unprecedented -- suffering and demonstrated endurance. Perhaps, the Holy Martyr Deacon Avakum has expressed it the best when, refusing to renounce the Orthodox Faith in the face of torture and dreadful death, exclaimed, "The Serb belongs to Christ, and rejoices in death!" God has blessed our unity in the battle for the victory of truth and justice. With the grace of the Holy Spirit and with the strength of unwavering faith, hope and love, we have restored the Patriarchate of Pec over the entire area inhabited by Orthodox Serbs, to the joy of our ancestors, and to the delight of us all.

Previously, dear spiritual children, like ancient Israel, we have passed through Golgothas and terrors, across the blue seas and their depths, and then experienced freedom and unity. The Golgothas and Resurrections of our history tell us that we must never, even on Great and Holy Friday, lose faith and hope in God. Wasn't the year of 1915 the Great Friday in our recent history? Wasn't 1916 the year of our Albanian Golgotha? And didn't 1917 look like our funeral and burial in "blue graves"? And behold the miracles! The very next year, 1918, was the year of our victory; the year our freedom and

of our resurrection, and 1920 was the year of our church and spiritual renewal.

Looking at this marvelous work of God in our history, we can exclaim with the Psalmist: Great are You, O Lord, and Your works are marvelous, and there is no word sufficient to hymn Your wonders! Truly miraculous are the events of the liberation and unification of our people, which preceded the restoration of our church unity and our Patriarchate. All of us are inexorably reminded of the miraculous deliverance of the children of Israel from Egypt, their wandering through the Sinai, and their entering into the Promised Land. Unfortunately, after all that, we again, through our own and others' guilt, found ourselves at a historical crucifixion, and by the grace of God, once again, resurrected... And so, behold, to this day!

As we celebrate the Resurrection of Christ, let us remember, dear spiritual children, our brothers and our sisters in our martyred Kosovo and Metohija! Let us pray for them that the Lord gives them the strength that, through their endurance of every injustice and tribulation, they may work out their own and our salvation, that they may never lose

faith in the ultimate victory of the Good, and that they may believe that the Lord, God of mercy and goodness, is always with them and with all who follow God's ways!

Likewise, brothers and sisters, we remember our brothers and our sisters in Montenegro who suffer great lawlessness and injustice. Lawless "laws" have abolished truth and justice in Montenegro. The once proud and admirable Montenegro, known for its valor and heroism, today seeks to take away from our Church what has been hers for centuries, what the entire Serbian people, with their bishops, clergy and monastics, have built and created. The sanctuaries of Montenegro, many of them older than Montenegro itself, are the sanctuaries of the people, and in them the Holy Liturgy is being sung and will continue to be sung throughout

the centuries, by the prayers of Saint Basil of Ostrog, Saint Peter of Cetinje, the holy new martyrs who suffer at the unbrotherly hands of 'domestic' people who wage war against God, and through the prayers of all the holy people of God.

Let us remember today our martyred brethren in Syria, Iraq, and around the world, all those who suffer from human injustice and greed! One of the most beautiful and most important countries in the world - Syria - has been nearly destroyed by evil and violence. Let us pray today for all of them and for all suffering people that the Lord will deliver them out of the hands of unrighteous people!

Today we especially remember and wholeheartedly greet with, Christ is risen, our brothers

and sisters in Ukraine, led by their Metropolitan Onufri, all metropolitans, archbishops and bishops, monastics and clergy, who are victims of the un-ecclesiastical, indiscriminate and self-serving actions of our time! Let us pray for those who are suffering and entrust them to the Risen Christ Himself to save them and deliver them from the hands of the lawless!

Dear brothers and sisters and dear spiritual children,

This year, we are arriving at and celebrating Pascha under difficult circumstances, in such distress as in which we have rarely welcomed and celebrated it in the past. We live in the days of a pandemic which has suddenly befallen humanity. The whole world is affected and threatened by a single virus. Will the proud and selfish man of today draw any conclusion from that fact? Or will he continue, without repentance and without love, to persevere in the suicidal project of creating his false worldly paradise in which there is no place for either God or for man as a godly, spiritual being? In the face of such adversity we must do everything we can to help ourselves and others understand and support the efforts and programs of the competent health, sanitation and government institutions which

are undertaking efforts to protect us from infection. This may be difficult for us at the moment, but we must accept and support everything that is of general benefit and subordinate ourselves and our behavior. Above all, we pray to the Lord God to deliver us from this epidemic and similar dangers! Let us pray to God, let us participate regularly and actively in the Divine Liturgy, repent of our sins, and take care of our own health and that of others! This is an opportunity for us to think carefully about ourselves and the whole world. Look, one virus has shaken and brought to its knees the whole world and put the health and lives of millions of people at risk! "Calm down, O you prideful man!" - advised Dostoevsky in his time. His message is, we would say, more relevant today than it was when it was delivered.

In the joy of Christ's Resurrection, we have all of you, dear spiritual children, you in our homeland and you scattered throughout the world, in our prayers and paternally greet you all with the all-joyous salutation:

Christ is Risen!

Given at the Serbian Patriarchate in Belgrade at Pascha 2020.

Saint John Chrysostom

EASTER SERMON

Is there anyone who is a devout lover of God? Let them enjoy this beautiful bright festival! Is there anyone who is a grateful servant? Let them rejoice and enter into the joy of their Lord!

Are there any weary with fasting? Let them now receive their wages! If any have toiled from the first hour, let them receive their due reward; If any have come after the third hour, let him with gratitude join in the Feast! And he that arrived after the sixth hour, let him not doubt; for he too shall sustain no loss. And if any delayed until the ninth hour, let him not hesitate; but let him come too. And he who arrived only at the eleventh hour, let him not be afraid by reason of his delay.

For the Lord is gracious and receives the last even as the first. He gives rest to him that comes at the eleventh hour, as well as to him that toiled from the first. To this one He gives, and upon another He bestows. He accepts the works as He greets the endeavor. The deed He honors and the intention He commends.

Let us all enter into the joy of the Lord! First and last alike receive your reward; rich and poor, rejoice together! Sober and slothful, celebrate the day!

You that have kept the fast, and you that have not, rejoice today for the Table is richly laden! Feast royally on it, the calf is a fatted one. Let no one go away hungry. Partake, all, of the cup of faith. Enjoy all the riches of His goodness!

Let no one grieve at his poverty, for the universal kingdom has been revealed. Let no one mourn that he has fallen again and again; for forgiveness has risen from the grave. Let no one fear death, for the Death of our Savior has set us free. He has destroyed it by enduring it.

He destroyed Hades when He descended into it. He put it into an uproar even as it tasted of His flesh. Isaias foretold this when he said, "You, O Hell, have been troubled by encountering Him below."

Hell was in an uproar because it was done away with.

It was in an uproar because it is mocked.

It was in an uproar, for it is destroyed.

It is in an uproar, for it is annihilated.

It is in an uproar, for it is now made captive.

Hell took a body, and discovered God.

It took earth, and encountered Heaven.

It took what it saw, and was overcome by what it did not see.

O death, where is thy sting?

O Hades, where is thy victory?

Christ is Risen, and you, O death, are annihilated!

Christ is Risen, and the evil ones are cast down!

Christ is Risen, and the angels rejoice!

Christ is Risen, and life is liberated!

Christ is Risen, and the tomb is emptied of its dead; for Christ having risen from the dead, is become the first-fruits of those who have fallen asleep.

**To Him be Glory and Power
forever and ever. Amen!**

WORD of CONSOLATION

for the PANDEMIC

Archimandrite Zacharias Zacharou

Many people are in confusion and others panic because of the threat of the Coronavirus epidemic that spread in the whole world. I think, however, that this should not happen, for whatever God does with us, He does it out of love. The God of Christians is a good God, a God of mercy and loving kindness, 'Who loveth mankind'. God created us out of His goodness in order to share His life and even His glory with us. When we fell into sin, He allowed death to enter our life again out of goodness, so that we may not become immortal in our wickedness, but to seek for a way of salvation. Although we have fallen, God has never stopped to provide for us, not only material goods in order to sustain our race, but He also sent prophets and righteous, preparing His way so that He might come and solve our tragedy, and bring eternal salvation through the Cross and Resurrection of His inconceivable love. He came and took upon Himself the curse of sin, and He showed His love to the end: 'Having loved His own which were in the world, He loved

them unto the end' (John 13:1). All the things that God did when He created us, when He provided goods in order to sustain the world, when He prepared His way for Him to come on earth, when He came Himself in person and wrought our salvation in such an awesome way, all these things He did out of goodness. His goodness is boundless. He saves us and is so longsuffering towards us, waiting until we 'come to the knowledge of the truth' (1 Tim. 2:4) and bring true repentance, so that we may be with Him for all eternity. Thus, at every stage of His relationship with man, our God shows only His goodness and mercy, 'which is better than life' (Ps. 63:3); goodness is His Nature and He does all things for the benefit and salvation of man.

Consequently, when He shall come again to judge the world, will a different God judge it? Will it not be the same good God, the God of mercy and lovingkindness, Who loves mankind? Let us be certain that we shall not appear before any other God than Him Who created us and saved us. And so, it is again with the same mercy and love that He will

judge us. For this reason, we should neither panic nor waver, for it will be the same God that will receive us in the other life and will judge us with the same kindness and compassion. Some fear that the hour of their end has come. This plague of Coronavirus has also a positive aspect, because we have a few weeks from the moment it will assail us until our end. Therefore, we can dedicate this time to prepare ourselves for our meeting with God, so that our departure may not occur unexpectedly and without preparation, but after we have run through our whole life each time we stand in prayer before God, at times with thanksgiving unto the end for all the things God has done for us and at other times with repentance, seeking the forgiveness of our transgressions. Nothing can harm us with such a God, Who allows all things out of His goodness. We must simply keep thanksgiving unto the end and the humble prayer of repentance for the forgiveness of our sins.

As for myself, this plague is helping me. I longed to find again the prayer I had before, with which I can run through my whole life from my birth until now, thanking God for all His benefits 'whereof I know and whereof I know not'; and also, with which I can run through my whole life repenting for all my sins and transgressions. It is wonderful to be able to run through your life praying, bringing all things before God

with persistence in prayer. Then you feel that your life is redeemed. This is why this situation is truly helping me. I am not panicking but 'I will be sorry for my sin' (Ps. 38:18).

We must see the goodness of God in all the things that are happening now. The Holy Fathers did see His lovingkindness. A similar epidemic occurred in the 4th century in the Egyptian desert, which harvested more than a third of the monks, and the Fathers were saying with great inspiration that, 'God is harvesting souls of saints for His Kingdom,' and they did not waver. The Lord Himself speaks in the Gospel about the last days, about the trials and afflictions which the world will go through before His Second Coming. However, we discern neither morbid sadness nor despair in His words. The Lord Who prayed in the garden of Gethsemane with a sweat of blood for the salvation of the whole world, says that when we see the terrible things that precede His Second Coming, we should lift up our heads with inspiration, for our redemption draws nigh (cf. Luke 21:28). Some tell me, 'May God extend His helping hand.' But this is precisely the hand of God. He desires and works our salvation 'at sundry times and in divers manners' (Heb. 1:1): 'My Father worketh hitherto, and I work' (John 5:17). This virus may be a means that God uses in order to bring many to themselves and to repentance, and to harvest

many ready souls for His eternal Kingdom. Therefore, for those who surrender and entrust themselves to the Providence of God all will contribute for their good: 'All things work together for good to them that love God' (Rom. 8:28).

Thus, there is no room for morbid dismay. Neither should we resist the measures that the government is taking in order to diminish the spreading of the afflictions we see in the lives of so many people. It is wrong to go against the authorities. We should do whatever the Government says, because they are not asking for us to deny our faith, they are only asking us to take a few measures for the common welfare of all people, so that this trial may pass, and this is not at all unreasonable. Some people take it too confessionally, they raise flags and play the martyrs and the confessors. For us there is no doubt: we shall show pure submission to the orders of the Government. It is unfair to disobey the Government since, when we fall ill, it is to their hospitals that we run and they are the ones who undertake all the expenses and our care. Why not listen to them?

This is the ethos of Christ that God showed in His life on earth and this is the apostolic commandment that we have received: '...be subject to principalities and powers, obey magistrates, be ready to every

good work, speak evil of no man, be no brawlers, but gentle, shewing all meekness unto all men' (cf. Tit. 3: 1-2); and 'Submit yourselves to every ordinance of man for the Lord's sake: whether it be to the king, as supreme...' (see 1 Pet. 2:13-17). If we do not obey our governors who are not asking much, how will we obey God, Who gives us a divine law, which is far more sublime than any human law? If we keep the law of God we are above human laws, as the apologists of the 2nd century said during the Roman Empire which was persecuting the Christians. It is surprising to see in the country where we live, in the United Kingdom, that the footballers show such understanding and discernment so as to be the first to withdraw from their activities with docility towards the indications of the Government to take prophylactic measures. It would be sad for us, people of faith, to fail reaching the measure of the footballers and showing the same docility towards the authorities for which our Church prays.

If they ask us to stop our Church services, let us simply surrender and bless the Providence of God. Besides, this reminds us of an old tradition that the Fathers had in Palestine: in Great Lent, on the Sunday of Cheese fare, after the mutual forgiveness, they would go out in the desert for forty days without

Liturgy; they would only continue in fasting and prayer so as to prepare and return on Palm Sunday to celebrate in a godly way the Passion and the Resurrection of the Lord. And so, our present circumstances force us to live again that which existed of old in the bosom of the Church. That is to say, they force us to live a more hesychastic life, with more prayer, which will however make up for the lack of the Divine Liturgy and will prepare us to celebrate with greater desire and inspiration the Passion and Resurrection of the Lord Jesus. Thus, we will turn this plague into a triumph of hesychasm. In any case, whatever God allows in our life is out of His goodness for the well-being of man, for He never wants His creature to be harmed in any way.

Certainly, if we will be deprived of the Divine Liturgy for a longer period of time, we can endure it. What do we receive in the Liturgy? We partake of the Body and Blood of Christ, which are filled with His grace. This is a great honour and benefit for us, but we also receive the grace of God in many other ways. When we practice hesychastic prayer, we abide in the Presence of God with the mind in the heart calling upon the holy Name of Christ. The Divine Name brings us the grace of Christ because it is inseparable from His Person and leads us into His Presence. This Presence of Christ which is purifying, cleanses us from

our transgressions and sins, it renews and illumines our heart so that the image of God our Saviour, Christ, may be formed therein.

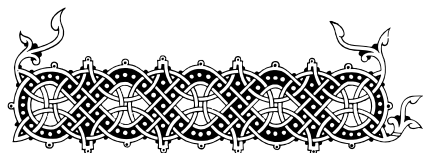
If we shall not have Easter in the Church, let us remember that every contact with Christ is Easter. We receive grace in the Divine Liturgy because the Lord Jesus is present in it, He performs the sacrament and He is the One imparted to the faithful. However, when we invoke His Name, we enter the same Presence of Christ and receive the same grace. Therefore, if we are deprived of the Liturgy, we always have His Name, we are not deprived of the Lord. Moreover, we also have His word, especially His Gospel. If His word dwells continually in our heart, if we study it and pray it, if it becomes our language with which we speak to God as He spoke to us, then we shall have again the grace of the Lord. For His words are words of eternal life (John 6:68), and the same mystery is performed, we receive His grace and are sanctified.

Furthermore, each time we show kindness to our brethren the Lord is well-pleased, He considers that we did it in His Name and He rewards us. We show kindness to our brethren and the Lord rewards us with His grace. This is another way in which we can live in the Presence of the Lord. We can have the grace of the Lord through fasting, alms

giving and every good deed. So, if we are forced to avoid gathering in Church, we can also be united in spirit in these holy virtues which are known within the Body of Christ, the holy Church, and which preserve the unity of the faithful with Christ and with the other members of His Body. All the things we do for God is a Liturgy, for they minister unto our salvation. The Liturgy is the great event of the life of the Church, wherein the faithful have the possibility to exchange their little life with the boundless life of God. However, the power of this event depends on the preparation we perform before, through all the things we have mentioned, through prayer, good deeds, fasting, love for neighbour, repentance.

Therefore, my dear brethren, it is not necessary to make heroic confessions against the Government for the prophylactic measures that it takes for the good of all people. Neither should we despair, but only wisely machinate ways so as not to lose our living communication with the Person of Christ. Nothing can harm us, we must simply be patient for a certain period of time and God will see our patience, take away every obstacle, every temptation and we shall again see the dawn of joyful days, and we shall celebrate our common hope and love that we have in Christ Jesus.

It was on the 6th of April that the Ecumenical Patriarch Athenagoras was born in Tsaraplana (known today as Vasilikos, Greece), which was then part of the Ottoman Empire. He was ordained Bishop and Metropolitan of Corfu in 1922. In 1930, the Holy and Sacred Synod of the Ecumenical Patriarchate elected him as Archbishop of North and South America, a position which he held until 1948. On October 18, 1949, he was elected Ecumenical Patriarch and was enthroned on the 27th of January 1949.

What characterized Athenagoras as Patriarch was his deep pastoral concern for the unity of Christ's Holy Churches and for the peace of the world.

What left an unforgettable and painful mark on Patriarch Athenagoras' 23 years on the Ecumenical Throne were the episodes that took place in Constantinople in September of 1955 and the period that followed them. It was then that the Turkish government organized a planned attack on the Greek Orthodox faithful of Constantinople. In the evening of the 6th of September, mobs spread out throughout the

ECUMENICAL PATRIARCH ATHENAGORAS

(APRIL 6, 1886 – JULY 7, 1972)

PROCLAIMING THE RESURRECTION BY WAY OF THE CROSS

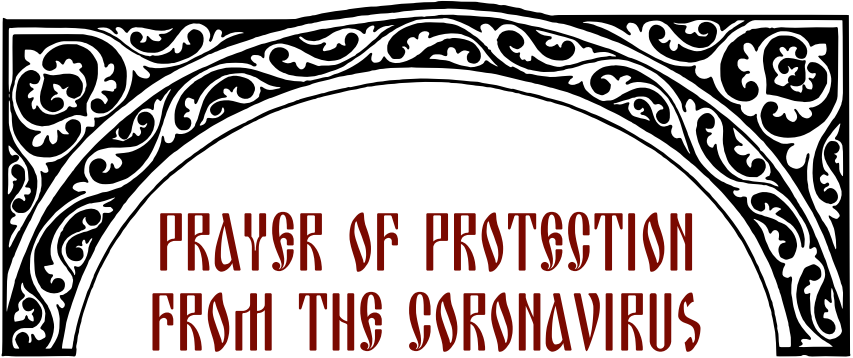
City, destroying 1,004 homes and severely damaging 2,500 others that belonged to Greeks. The mobs looted 4,348 commercial businesses and workshops, together with most of the churches and cemeteries of the City, even upturning many graves of the deceased. The attacks lasted through the evening hours, reaching a point of chaos, until it was put under control by the Turkish Army. This grieved the Patriarch throughout the rest of his life. As a sign of mourning, for the vicious and destructive events Patriarch Athenagoras decided to not to preside in all the designated festive Panegyric Patriarchal Liturgies following these events, which included the Easter Services of 1956. Thus, Easter Day of 1956 was a true expression of a Resurrection by way of the Cross (Stavroanastasi).

It may seem strange to many of us, but, the Ecumenical Patriarchate has been celebrating Pascha (Easter) as Resurrection by way of the Cross for centuries. As Patriarch Bartholomew has stressed: “For the

Orthodox mindset, the enduring connection of the Cross and the Resurrection is incompatible with every form of esoteric flight to any false mysticism or self-sufficient pietism, which usually tend to be indifferent to the misfortunes and misadventures of humanity in history” (Easter Encyclical 2018).

During the most serious crisis resulting from the coronavirus pandemic which continues to loom over us, the manner in which the services are now being performed in the Most Sacred Church of the Patriarchate brings to memory the way Holy Week and Easter Services were celebrated at the Patriarchate with Patriarch Athenagoras in 1956. The uniqueness of the way these services are performed clearly reflects the ethos of the Patriarchate that expresses a Resurrection by way of the Cross. On the one hand, this ethos embosses the seal of grief and mourning, yet, on the other, it constitutes the inextinguishable beacon of hope and the foretaste of eternity for us all.

PRAYER OF PROTECTION FROM THE CORONAVIRUS

Lord our God, You who are rich in mercy, and with careful wisdom direct our lives, listen to our prayer, receive our repentance for our sins, bring an end to this new infectious disease, this new epidemic, just as you averted the punishment of your people in the time of David the King. You who are the Physician of our souls and bodies, grant restored health to those who have been seized by this illness, raising them from their bed of suffering, so that they might glorify You, Merciful Savior, and to those who are healthy keep them from every sickness. By your grace, Lord, bless, strengthen, and preserve, all those who out of love and sacrifice care for the sick, either in their homes or in the hospitals. Remove all sickness and suffering from your people, and teach us to value life and health as gifts from You. Give us Your peace, O God, and fill our hearts with unflinching faith in Your protection, hope in Your help, and love for You and our neighbor.

For Yours it is to have mercy on us and save us, O our God, and to You we give glory: Father, Son, and Holy Spirit, now and forever, to the ages of ages. Amen.

МОЛИТВА ЗА ЗАШТИТУ ОД КОРОНЕ ВИРУСА

Господе Боже наш, Ти си богат милосрђем и премудрим Промислом Својим управљаш животом нашим; Ти Сâм, Човекољупче, услиши молитве наше, прими покајање наше за грехе, смилуј се на нас као што си се смиловао на Народ Свој у дане цара Давида и заустави ширење заразе новојављеном опаком болешћу. Лекару душа и тела наших, подари исцељење и опоравак оболелима, а здраве сачувај од ове и сваке друге болести, да бисмо сви једним устима и једним срцем хвалили, славили и благосиљали пречасно и величанствено име Твоје. Благослови, Господе Свеблаг, и благодаћу Својом заштити и укрепи слуге и слушкиње Твоје које се са љубављу самопрегорно старају за исцељење и опоравак браће своје и сестара својих у болницама или у домовима њиховим. Уклони болести и патње међу људима и научи нас да ценимо живот и здравље као дарове љубави Твоје. У свакој тузи и невољи нашој Ти нам буди утеха, нада, ослонац, укрепљење и исцељење. Даруј нам, Господе Боже наш, мир Свој и испуни срца наша чврстом вером у Тебе, надом у доброту и заштиту Твоју и љубављу према Теби. Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу Својом и молитвама Пресвете Богородице, светих анђела Твојих и свих светих који Ти од памтивека угодише.

Јер си Ти добри и човекољубиви Бог наш, Бог Који нас милује и спасава, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

ХРИСТОС ВАСКРЕСЕ ИЗ МРТВИХ
СМРТУ СМРТ УНИШТИ
И ОНИМА У ГРОБОВИМА
ЖИВОТ ДАРОВА